

Doma vs. Domov

Martina Štěpánková

Na slovo domov existuje spousta přirovnání. „Domov je tam, kde můžu vypadat ošklivě.“, „Domov je tam, kde můžu prdět, krkat a vyluzovat různé jiné tělesné zvuky, bez toho, aniž by mě někdo odsoudil.“, „Domov je tam, kde můžu usnout u televize s brambůrkami na břicho.“ Všechna tato přirovnání i mnohá další znamenají jediné - Domov je tam, kde můžu být sám sebou.

Když jsem byla malá, cestovala jsem mezi mamkou a babičkou – přes týden u mamky, víkendy u babičky. Nepřemýšlela jsem nad tím, kde jsem doma. Na obou místech jsem měla svůj pokojíček, svou postel a oblíbeného plyšáčka jsem si vozila s sebou. Dostala jsem najíst, mohla jsem si hrát, večer kouknout na večerníček a jít spát. Víc jsem tenkrát neřešila, nepřišlo mi to důležité a vlastně mě ani nenapadlo, že by něco mohlo být jinak.

Jak jsem rostla, začala jsem cítit, že hraní si, není všechno. Rodiče se hádali, babička s dědou se rozvedli a já najednou nevěděla, kde jsem radši. Pobíhala jsem mezi mamkou a babičkou, nejen v rámci víkendů, ale pořád. Dva dny tam, tři dny jinde, podle toho, kde to zrovna bylo lepší, kde se nekřičelo. To mi bylo asi osm-devět let. Začala jsem cítit, že doma bych se měla cítit šťastně a ne se zakrýtýma ušima plakat do polštáře...

Když jsem dorostla do puberty, bylo to u nás doma tak složité, že jsem začala utíkat. Tentokrát už ne k babičce, jelikož ani u ní to nebylo ideální. Chodila jsem kamkoliv, někde se sama procházet a přemýšlet – i na několik hodin. Večerní venčení psa se z deseti minut protáhlo na hodinu. Škola pro mě nekončila posledním zazvoněním, ale až tehdy, kdy jsem si v tichu třídy napsala úkoly a naučila/zopakovala probrané učivo, jelikož doma, jsem tyto úkony nezvládala plnit. Víkendy jsem trávila u kamarádek...

Doma to pro mě bylo peklo. Křik, hádky, výčitky, strach, slzy... Ne každý den, ale nikdy jsem nevěděla, kdy to zase přijde a tak mi nezbyvalo, než v obavách čekat na to, co se bude dít, kolik toho otčím vypije a jak se rozhodne si znovu „vylít vztek“.

Doma, jsem tomu mohla říkat Doma, ale ne Domov. Bydlela jsem tam, měla jsem tam své věci, pokoj, ale ne pocit klidu, bezpečí a pohody. Bylo to Doma, nebyl to však Domov.

Tou dobou jsem začala jezdit na víkendy k rodinným známým, kteří mou rodinu znají téměř třicet let, mě tudíž od miminka. U nich jsem poznala pocit bezpečí, stali se mým únikem, útočištěm. Díky nim jsem poznala, co to je, když Vás má někdo rád. Nikdy po sobě nekřičí, vše se řeší s klidem, mohou spolu mluvit o čemkoliv – o tom, co se jim líbí i nelíbí, o tom, co se jim povedlo a mají z toho radost a zároveň i o tom, když něco neudělali podle svých představ a mrzí je to. Mluví spolu takto nejen rodiče mezi sebou, ale i spolu se svými dětmi.

To bylo něco, co jsem doma nepoznala. Doma jsem nemohla jen tak přijít, obejmout mamku a s něčím se jí svěřit, když jsem to udělala, okřikla mě a divila se, proč o něčem chci mluvit – nikdy jsme k sobě nenašly cestu k otevřenosti a upřímnosti, neměly jsme a ani nemáme jedna k druhé důvěru.

To, jak na tom spolu s mamkou jsme, nebo spíše nejsme, jsem si uvědomila až díky tomu, že jsem poznala, jak to funguje v jiných rodinách a že jsem si tento život zkusila také žít. V šestnácti letech jsem odešla z Domu, odešla jsem od mamky a raději si (po několika konzultacích s OSPODem) zvolila žít v dětském domově.

Ted' je mi osmnáct a v dětském domově už jsem téměř tři roky. Stále se stýkám s těmi známými, kteří mě přivedli k poznání toho, že Doma není Domov. Dokonce je oslovuji Mára a Táta. Zároveň se stýkám i se svou mamkou, už spolu dokážeme mluvit o věcech, které dříve byly tabu, ale stále to mezi námi není přátelský a otevřený vztah o čemkoliv, stále k sobě nemáme plnou důvěru.

V dětském domově jsem se setkala se spoustou lidí a díky tomu i se spoustou názorů na to, co to je Doma a Domov. Někdo říká to, co jsem psala v úvodu, že doma je to, kde může být sám sebou. Někdo je toho názoru, že doma je tam, kde má své věci a může „hrát na kompu“. Třetí člověk je toho názoru, že doma je tam, kde je jeho rodina.

Já si myslím, že všichni mají svým způsobem pravdu. Doma jsme opravdu tam, kde máme své věci a kde jsou naši blízcí, kde můžeme být sami sebou a dělat si co se nám zamane. Ale nejde tyto věci rozdělit, každá z těchto částí tvoří Dům – místo, kde žijeme, jenže pro to, abychom měli Domov, musíme najít místo, které bude obsahovat všechno z toho, co jsem psala.

Domov je tam, kde mám své věci, své soukromí, své útočiště v podobě (třeba) plyšáka, kterého obejmou a můžu se mu vypovídat a vyplakat. Jenže se nemůžu (neměla bych) spokojit pouze s tím, že bych plakala do plyšákovy bříška. Potřebuji i někoho živého, kdo mě vyslechne, poradí, podpoří, zkrátka někoho, kdo tady pro mě bude v každé situaci.

Ted', v dětském domově, říkám, že jsem na domečku. Mám tady „své“ lidi – vychovatele i přátele, se kterými toho spoustu prožívám a mám je ráda. Mám svůj pokoj, i své soukromí, zkrátka vše, co by Domov měl mít, přesto cítím, že to stále není dokonalé.

Domov, by mělo být místo, kde se cítíme v bezpečí a šťastní. Místo, které poutá lidi k sobě, i když jsou na kilometry daleko. Domov, jsou stěny ověšené fotkami, lednice polepená obrázky, zdi poslouchající smích. Je to láska, důvěra, pohodlí a přátelství na jednom místě - doma.